

ANVISNINGAR FÖR FÖRLÄNGNING AV DEN ÅRLIGA ARBETSTIDEN

Gemensam anvisning för förlängning av den årliga arbetstiden av Finlands Farmaciförbund, Servicefacket PAM och Apotekens Arbetsgivarförbund.

Förlängning av den årliga arbetstiden

Om förlängningen av den årliga arbetstiden avtalas lokalt.

Arbetsgivaren avtalar om de arbetsplatspecifika principerna för förlängningen av den årliga arbetstiden med apotekets förtroendeman. Om ingen förtroendeman har valts avtalar man om principerna med hela den tekniska/farmaceutiska personalen.

Om apoteket endast har en förtroendeman som representerar Finlands Farmaciförbund/Servicefacket PAM kan arbetstagarna skriftligen befullmäktiga förtroendemannen att företräda dem i förhandlingarna enligt detta protokoll.

Om förlängningen av den årliga arbetstiden under följande år avtalar arbetsgivaren och arbetstagaren skriftligen före utgången av november respektive kalenderår. Som hjälp kan man använda den blankettmall som förbunden utarbetat. Parterna kan avtala om genomförandet till exempel vid utvecklingssamtal.

Om avtal inte nås genomförs förlängningen av arbetstiden genom en förlängning av den periodiska arbetstiden i arbetstidssystemet i enlighet med punkt 2 i protokollet om förlängning av den årliga arbetstiden. Parterna ska dock först förhandla om genomförandet lokalt och sträva efter enighet angående hur arbetstiden ska förlängas.

Avtalet om förlängning av den årliga arbetstiden är bindande. Avtalet kan ändras under kalenderåret genom nytt avtal.

Om arbetstagarens arbetsavtalstimmar ändras mitt under året ska förlängningen av arbetstiden justeras så att den motsvarar de ändrade arbetstimmarna. Om arbetsavtalstimmar ändras mitt under året beräknas förlängningen av arbetstiden separat för respektive period (t.ex. när en heltidsanställd övergår till deltid eller tvärtom). Den förlängda arbetstiden som motsvarar de ändrade arbetsavtalstimmar beräknas från och med början av den kalendermånad som följer efter ändringen.

Den avtalade årliga förlängningen av arbetstiden nollställs när kalenderåret går ut (31.12). Om det finns ogjorda arbetstimmar enligt den förlängda arbetstiden när kalenderåret går ut kan arbetstagaren och arbetsgivaren skriftligen avtala om att överföra timmarna till följande kalenderår. Om arbetstimmarna överskrider den förlängda arbetstiden betalas skillnaden till arbetstagaren i pengar. Alternativt kan parterna skriftligen avtala om att överföra dem till följande kalenderår.

Förlängningen av arbetstiden ska genomföras så väl som möjligt med tanke på apotekets verksamhet/verksamhetsförutsättningar och arbetstagaren.

Förlängningen av den årliga arbetstiden gäller inte anställda med timlön.

Förlängningen av den årliga arbetstiden träder i kraft 1.1.2017

Förlängningen av den årliga arbetstiden genomförs från och med den första fullständiga arbetstidsperioden efter 1.1.2017.

Förlängning av årlig arbetstid för heltidsanställda

Den årliga arbetstiden för heltidsanställda förlängs med 24 timmar per kalenderår.

Med heltidsanställda avses arbetstagare vars arbetstimmar enligt arbetsavtalet uppgår till minst 115 timmar per tre veckor. Övriga arbetstagare är deltidanställda.

Förlängning av den årliga arbetstiden om arbetstiden är under 115 t/ 3 veckor

Förlängningen av arbetstiden relateras till minimiantalet arbetstimmar enligt arbetsavtalet. Till exempel för en arbetstagare som gör 90 arbetstimmar per tre veckor är förlängningen av den årliga arbetstiden per kalenderår 18 timmar och 45 minuter (90:115 x 24).

Exempel:

Arbetsavtalstimmar/3 v	Förlängning av den årliga arbetstiden, timmar/år
120	24 timmar
115	24 timmar
112,5	23 timmar 30 minuter
105	21 timmar 55 minuter
90	18 timmar 45 minuter
72	15 timmar
57,5	12 timmar
50	10 timmar 25 minuter

Om en månadsavlönad arbetstagare har flexstimmar enligt arbetsavtalet, till exempel 90–115 t/3v, beräknas förlängningen av arbetstiden utifrån de minimitimmar enligt arbetsavtalet som arbetsgivaren ska erbjuda (90 t).

Om förlängningen av den årliga arbetstiden avtalas lokalt

Efter att de arbetsplatspecifika principerna har avtalats mellan apotekaren och förtroendemannen eller hela den farmaceutiska/tekniska personalen avtalar arbetstagaren och arbetsgivaren skriftligen om hur den årliga arbetstiden ska förlängas.

Förlängningen av arbetstiden kan genomföras med hjälp av ett eller flera av de sätt som räknas upp nedan:

- förlängning av arbetstiden per dag
- förlängning av arbetstiden per vecka
- förlängning av arbetstiden per period
- tiden för utbildningar utanför arbetstid om vilken parterna avtalar separat
- tiden för arbetshälsa utanför arbetstid om vilken parterna avtalar separat
- en valfri söckenhelg/kalenderår (FFF 7 § 8. och PAM 7 § 9.)
- avdrag för högst två intjänade lediga dagar i 120 timmars arbetstidssystem (pekkasdag = 8 t)
- överföring av minustimmar (1–24 t) till arbetstidsbanken (förutsätter införande av en arbetstidsbank i enlighet med 20 §)
- förlängningen av arbetstiden kan också genomföras genom att utnyttja plustimmar i arbetstidsbanken

Det ett kalenderår långa avtalet om förlängning av den årliga arbetstiden är bindande. Om avtalet om arbetstidsbanken sägs upp och parterna avtalat om att helt eller delvis genomföra förlängningen av arbetstiden med hjälp av arbetstidsbanken ska ett nytt avtal om förlängning av arbetstiden ingås. Det nya avtalet om förlängning av arbetstiden ska ingås under uppsägningstiden för avtalet om arbetstidsbanken.

Om parterna avtalat om att helt eller delvis genomföra förlängningen av arbetstiden med hjälp av arbetstidsbanken förutsätter detta införande av en arbetstidsbank enligt 20 § i kollektivavtalet.

Om lokalt avtal om förlängning av arbetstiden inte nås genomförs den på följande sätt

1. Arbetstid 115 t/3 veckor

- När det gäller apotekets tekniska personal:

Den årliga arbetstiden förlängs genom att tillfälligt lägga till arbetstimmar i perioder som arbetsgivaren anger på förhand.

- När det gäller den farmaceutiska personalen:

Förlängningen av den årliga arbetstiden med 24 t genomförs för heltidsanställda arbetstagare genom att lägga till 1,5 timmar i 16 perioder (16 perioder x 1,5 t = 24 t).

Om periodens längd är 4, 5, 6, 7 eller 8 veckor kan förlängningen genomföras genom att lägga till timmar i perioderna på följande sätt:

Periodens längd/veckor	Antal perioder/år	Arbetstimmar som ska utföras/period	Timmar tot.
3	16	1,5 t	24
4	12	2 t	24
5	9	2 t 40 min	24
6	8	3 t	24
7	6	4 t	24

8	6	4 t	24
---	---	-----	----

Förlängningstimmarna ska framgå av arbetsskiftslistan. Antalet timmar i en period kan vara högst 120 per tre veckor.

2. Arbetstid 120 t/3 veckor

För heltidsanställda vars arbetstid är 120 timmar i arbetstidssystemet sker förlängningen av den årliga arbetstiden genom att avdra tre lediga dagar/år (pekkasdagar; 1 d = 8 t, 2 d = 16 t, 3 d = 24 t).

Förlängningen av den årliga arbetstiden ska följas upp

Förlängningen av den årliga arbetstiden följs upp kvartalsvis.

Ändring av avtalstimmar mitt under året

När antalet arbetsavtalstimmar ändras justeras avtalet om förlängning av den årliga arbetstiden så att det motsvarar den nya situationen.

När antalet arbetsavtalstimmar ändras mitt under året beräknas förlängningen av den årliga arbetstiden separat för respektive period.

- Exempel: En arbetstagare arbetar på deltid i januari–mars (90 t/3 v) och på heltid under resten av året (115 t/3 v), för de första tre månaderna förlängs arbetstiden med 4 timmar 40 minuter och för slutet av året med 18 timmar. Den årliga arbetstiden förlängs med sammanlagt 22 timmar 40 minuter.

Den förlängda arbetstiden som motsvarar de ändrade arbetsavtalstimmarna beräknas från och med början av den kalendermånad som följer efter ändringen.

Om anställningsförhållandet börjar eller slutar mitt under kalenderåret eller -månaden

Denna punkt tillämpas till fullo även på situationer där en arbetstagare tar ut/återvänder från moderskaps- eller föräldraledighet, vårdledighet, studieledighet, altemneringsledighet eller någon annan motsvarande ledighet.

När anställningsförhållandet börjar mitt under året ska arbetsgivaren och arbetstagaren skriftligen avtala om hur den årliga arbetstiden förlängs under slutet av året.

När anställningsförhållandet börjar eller upphör mitt under året förlängs arbetstiden endast för arbetsmånaderna (för heltidsanställda med 2 t/mån). Om anställningsförhållandet börjar

eller upphör mitt under månaden justeras månaden på samma sätt som vid intjäning av semester.

- Exempel: Om en person inte har gjort 14 arbetsdagar i en månad förlängs inte den årliga arbetstiden för denna månad, men om personen har gjort 14 arbetsdagar förlängs den årliga arbetstiden för denna månad.

I dessa situationer beräknas förlängningen av arbetstiden för deltidsanställda enligt arbetstiden på deltid och förlängningen relateras till månadsnivån.

- Exempel: En deltidsanställds (57,5 t/3 v) anställningsförhållande upphör 31.5. Förlängningen av arbetstiden för början av året är 5 timmar $(57,5:115 \times 24):12 \times 5 = 5$.

Eventuella extra förlängningstimmar ersätts för arbetstagaren när anställningsförhållandet upphör mitt under året i form av pengar. Alternativt kan parterna på arbetstagarens initiativ avtala om ersättning i form av ledighet. När det gäller minussaldon avtalar parterna om på vilket sätt eventuellt minussaldo på grund av förlängning av arbetstiden ska jämnas ut.

När anställningsförhållandet upphör på grund av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker kan avtalad förlängning av arbetstiden (minussaldo) efter anställningsförhållandets upphörande inte krävas eller avdras från lönen.

Minussaldo kan inte kompenseras eller avdras från lönen om arbetstagaren avslutar anställningsförhållandet (säger upp eller häver arbetsavtalet) med stöd av hävningsgrunder enligt 8:1 § i arbetsavtalslagen.

Frånvaro och förlängning av arbetstiden

Frånvaro medför inga ändringar i avtalade eller meddelade förlängningstimmar eller förlängningstimmar som införts i arbetsskiftslistan före frånvaron. Avtalade eller meddelade förlängningstimmar eller förlängningstimmar som införts i arbetsskiftslistan före frånvaron elimineras i och med frånvaron.

Oavlönad frånvaro förlänger inte den årliga arbetstiden.

Den avlönade delen av moderskapsledighet jämförs med oavlönad frånvaro vid granskningen av förlängningen av den årliga arbetstiden.

Förlängningen av den årliga arbetstiden för arbetstagare på avlönad sjukledighet granskas på samma sätt som vid intjäning av semester.

- Om en arbetstagare har gjort minst 14 arbetsdagar i månaden och varit sjukledig resten av månaden genomförs förlängningen för hela månaden. Om arbetstagaren gjort färre än 14 arbetsdagar under månaden på grund av sjukdom förlängs arbetstiden inte för denna månad.

Om oavlönad frånvaro leder till att förlängningstimmar inte kan jämnas ut kan parterna skriftligen avtala om att saldoto överförs till följande kalenderår.

Arbetstidsbanken som hjälpmedel vid förlängning av den årliga arbetstiden

Om parterna avtalat om att förlänga den årliga arbetstiden som minussaldo i arbetstidsbanken gäller det att observera följande aspekter:

- om avtalet om arbetstidsbanken sägs upp
 - och arbetstagaren har resterande förlängningstimmar som minussaldo ska arbetsgivaren och arbetstagaren skriftligen i enlighet med protokollet om förlängning av den årliga arbetstiden avtala om hur det återstående minussaldot ska nollställas
 - och arbetstagaren har extra förlängningstimmar ska arbetsgivaren och arbetstagaren skriftligen avtala om hur plussaldot ska nollställas
- om arbetstagaren säger upp sig ska arbetsgivaren och arbetstagaren avtala om hur saldot i arbetstidsbanken på grund av förlängningen av den årliga arbetstiden borde nollställas. Plussaldo betalas kontant till arbetstagaren, såvida parterna inte på arbetstagarens initiativ avtalar om att ta ut saldot som ledighet.
- om arbetstagaren sägs upp på grund av produktionsorsaker och ekonomiska orsaker kan minussaldo på grund av förlängning av den årliga arbetstiden inte kompenseras eller dras av i den mån som förlängningen planerats att utföras efter uppsägningstiden. Om arbetstagaren redan har utfört de arbetstimmar som förlängningen av den årliga arbetstiden förutsätter och arbetstagaren sägs upp av ekonomiska orsaker och produktionsorsaker ska arbetsgivaren ersätta dessa timmar i form av pengar.
- om anställningsförhållandet upphör på grund av arbetstagaren (personrelaterad uppsägningsgrund) kan minussaldo på grund av förlängning av den årliga arbetstiden dras av från slutlönen.
- om arbetstagaren enligt 8:1 § i arbetsavtalslagen har en orsak att avsluta anställningsförhållandet kan minussaldo på grund av förlängning av den årliga arbetstiden inte kompenseras eller återkrävas.